

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Богдан КОРОБКО

25.09.2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ТРЕНІНГ-КУРС «ФІНАНСОВІ РОЗСЛІДУВАННЯ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД»**
(назва навчальної дисципліни)

Підготовки

Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми

«Бізнес-право»
(назва освітньої програми)

Спеціальності

D8 Право
(код і назва спеціальності)

Полтава
2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» для здобувачів освіти D8 Право, другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Бізнес-право», 2025 року.

Розробник: Бойко Валентина Вячеславівна, к. ю. н., доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права

Погоджено:

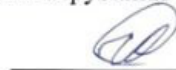
Гарант освітньої програми

 Оксін В.І.У.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та права

 (І. О. Кульчій)

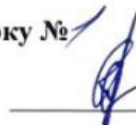
«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня

2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 (С. А. Карпенко)

«29» серпня 2025 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма здобуття освіти	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120			
Модулів – 2	Спеціальність <u>D8 Право</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні	
		20 год.	10 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	100 год.
Індивідуальна робота: Не передбачено			
Вид контролю: диференційований залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 40/80.

для заочної форми здобуття освіти – 20/100

2. Мета навчальної дисципліни

2.1 Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системних і поглиблених знань у сфері фінансових розслідувань та протидії фінансовим правопорушенням, оволодінні сучасними європейськими підходами до організації фінансового моніторингу та виявлення злочинів у фінансово-економічній сфері. Вивчення курсу спрямоване на засвоєння понятійно-категоріального апарату фінансового права, розуміння системи й механізмів фінансових розслідувань у Європейському Союзі, ознайомлення з міжнародними стандартами у сфері протидії відмиванню доходів, ухиленню від сплати податків та фіктивному підприємництву. Особлива увага приділяється розвитку практичних умінь аналізу фінансових операцій, збору доказів, використання аналітичних інструментів і застосування європейських практик у сфері фінансової безпеки.

Програма навчальної дисципліни спрямована, зокрема, на поглиблення таких загальних компетентностей:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність працювати в міжнародному контексті.
- Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.
- Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.
- Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію
- Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
- Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» є такі дисципліни як «Ділова іноземна мова», «Методологія та організація наукових досліджень», «Порівняльне правознавство та правові системи Ради Європи та Європейського Союзу» та «Сучасні тенденції кримінального права та процесу».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Навчальна дисципліна «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» формує наступні результати навчання:

Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження

Вільно спілкуватися іноземною мовою професійного спрямування (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

			використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання в рамках навчальної дисципліни «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» є:

- 1) поточний контроль
 - виконання практичних робіт
 - тестування
 - усне опитування
- 2) модульний контроль
 - тестування
- 3) підсумковий контроль
 - диференційований залік

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові основи фінансових розслідувань у ЄС та Україні

Тема 1. Характеристика фінансових правопорушень у ЄС та їх порівняння з українською практикою

Основні види фінансових правопорушень у праві ЄС.

Відмінності у підходах до кваліфікації фінансових правопорушень у ЄС та Україні.

Найбільш поширені приклади фінансових злочинів у країнах ЄС.

Наближення української практики до європейських стандартів.

Практичне заняття №1

Тема 2. Фінансово-правові норми та правовідносини у ЄС та Україні: спільні риси й відмінності

Базові принципи фінансового права, закріплені у праві ЄС.

Співвідношення фінансово-правових норм ЄС та України.

Спільні проблеми правозастосування у сфері фінансових правовідносин.

Перспективи інтеграції європейського досвіду в українську правову систему.

Практичне заняття №2

Тема 3. Класифікація фінансових правопорушень та принципи їх правового регулювання у ЄС

Класифікація фінансових правопорушень у праві ЄС.

Принципи правового регулювання боротьби з фінансовими злочинами.

Значення уніфікації підходів у межах ЄС.

Приклади імплементації класифікаційних стандартів у різних державах ЄС.

Практичне заняття №3

Тема 4. Концептуальні підходи протидії фінансовим злочинам у ЄС

Концепції превенції фінансових злочинів у ЄС.

Роль фінансового моніторингу у системі протидії фінансовим правопорушенням.

Вплив антикорупційних стандартів на проведення фінансових розслідувань.

Успішні практики держав-членів ЄС у сфері протидії фінансовим злочинам.

Практичне заняття №4

Тема 5. Процес розслідування фінансових злочинів у ЄС

Стадії розслідування фінансових злочинів у європейській практиці.

Методи збору доказів у фінансових справах.

Роль судових і фінансових інституцій у процесі розслідування.

Приклади міждержавної співпраці у сфері фінансових розслідувань.

Практичне заняття №5

Змістовий модуль 2. Практика фінансових розслідувань та європейський досвід

Тема 6. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом

Механізми протидії відмиванню коштів у праві ЄС.
 AML-директиви ЄС та їх значення.
 Типові схеми легалізації коштів у країнах ЄС.
 Порівняння з українською системою фінансового моніторингу.

Практичне заняття №6

Тема 7. Організаційні та методологічні аспекти фінансових розслідувань у системі фінансового моніторингу

Органи, що здійснюють фінансовий моніторинг у ЄС.
 Методи збору й аналізу даних у процесі фінансових розслідувань.
 Взаємодія державних та міжнародних структур.
 Український досвід співпраці з європейськими інституціями.

Практичне заняття №7

Тема 8. Використання аналітичних платформ (Orbis, OpenCorporates) у фінансових розслідуваннях

Можливості платформи Orbis для виявлення зв'язків між компаніями.
 Робота з відкритими реєстрами (OpenCorporates, Transparency Register).
 Приклади використання Orbis у міжнародних розслідуваннях.
 Перспективи інтеграції аналітичних платформ у практику українських фінансових слідчих.

Практичне заняття №8

Тема 9. OSINT-методи як інструмент виявлення фінансових злочинів і податкових схем у ЄС

Поняття OSINT та базові інструменти.
 Використання OSINT для відстеження фінансових потоків.
 Приклади OSINT-розслідувань у ЄС (ICIJ, OCCRP).
 Перспективи розвитку OSINT-методів в Україні.

Практичне заняття №9

Тема 10. Розслідування фіктивної підприємницької діяльності та судово-слідча практика у країнах ЄС

Фіктивна підприємницька діяльність у праві ЄС.
 Типові схеми фіктивного підприємництва.
 Формування доказової бази у справах цього типу.
 Судові прецеденти з практики держав ЄС.

Практичне заняття №10

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-правові основи фінансових розслідувань у ЄС та Україні						
Тема 1. Характеристика фінансових правопорушень у ЄС та їх порівняння з українською практикою	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Фінансово-правові норми та правовідносини у ЄС та Україні: спільні риси й відмінності	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Класифікація фінансових правопорушень та принципи їх правового регулювання у ЄС	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Концептуальні підходи протидії фінансовим злочинам у ЄС	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Процес розслідування фінансових злочинів у ЄС	12	2	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	-	40
Змістовий модуль 2. Практика фінансових розслідувань та європейський досвід						
Тема 6. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом.	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Організаційні та методологічні аспекти фінансових розслідувань у системі фінансового моніторингу	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Використання аналітичних платформ (Orbis, OpenCorporates) у фінансових розслідуваннях	12	2	2	-	-	8
Тема 9. OSINT-методи як інструмент виявлення фінансових злочинів і податкових схем у ЄС	12	2	2	-	-	8
Тема 10. Розслідування фіктивної підприємницької діяльності та судово-слідча практика у країнах ЄС	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	-	-	40
Усього годин	120	20	20	-	-	80

б) для заочної форми здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-правові основи фінансових розслідувань у ЄС та Україні						
Тема 1. Характеристика фінансових правопорушень у ЄС та їх порівняння з українською практикою	10					10
Тема 2. Фінансово-правові норми та правовідносини у ЄС та Україні: спільні риси й відмінності	10					10
Тема 3. Класифікація фінансових правопорушень та принципи їх правового регулювання у ЄС	14	2	2			10
Тема 4. Концептуальні підходи протидії фінансовим злочинам у ЄС	14	2	2			10
Тема 5. Процес розслідування фінансових злочинів у ЄС	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 1	62	6	6			50
Змістовий модуль 2. Практика фінансових розслідувань та європейський досвід						
Тема 6. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом.	10					10
Тема 7. Організаційні та методологічні аспекти фінансових розслідувань у системі фінансового моніторингу	10					10
Тема 8. Використання аналітичних платформ (Orbis, OpenCorporates) у фінансових розслідуваннях	14	2	2			10
Тема 9. OSINT-методи як інструмент виявлення фінансових злочинів і податкових схем у ЄС	14	2	2			10
Тема 10. Розслідування фіктивної підприємницької діяльності та судово-слідча практика у країнах ЄС	10					10
Разом за змістовим модулем 2	58	4	4			50
Усього годин	120	10	10			100

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Семінарські заняття не передбачені.		

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Перелік питань	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Тема 1. Характеристика фінансових правопорушень у ЄС та їх порівняння з українською практикою Основні види фінансових правопорушень у праві ЄС. Відмінності у підходах до кваліфікації фінансових правопорушень у ЄС та Україні. Найбільш поширені приклади фінансових злочинів у країнах ЄС. Наближення української практики до європейських стандартів.	2	
2	Тема 2. Фінансово-правові норми та правовідносини у ЄС та Україні: спільні риси й відмінності Базові принципи фінансового права, закріплені у праві ЄС. Співвідношення фінансово-правових норм ЄС та України. Спільні проблеми правозастосування у сфері фінансових правовідносин. Перспективи інтеграції європейського досвіду в українську правову систему.	2	
3	Тема 3. Класифікація фінансових правопорушень та принципи їх правового регулювання у ЄС Класифікація фінансових правопорушень у праві ЄС. Принципи правового регулювання боротьби з фінансовими злочинами. Значення уніфікації підходів у межах ЄС. Приклади імплементації класифікаційних стандартів у різних державах ЄС.	2	2
4	Тема 4. Концептуальні підходи протидії фінансовим злочинам у ЄС Концепції превенції фінансових злочинів у ЄС. Роль фінансового моніторингу у системі протидії фінансовим правопорушенням. Вплив антикорупційних стандартів на проведення фінансових розслідувань. Успішні практики держав-членів ЄС у сфері протидії фінансовим злочинам.	2	2
5	Тема 5. Процес розслідування фінансових злочинів у ЄС Стадії розслідування фінансових злочинів у європейській практиці. Методи збору доказів у фінансових справах. Роль судових і фінансових інституцій у процесі розслідування. Приклади міждержавної співпраці у сфері фінансових розслідувань.	2	2
6	Тема 6. Розслідування легалізації (відмивання) доходів,	2	

	отриманих злочинним шляхом Механізми протидії відмиванню коштів у праві ЄС. AML-директиви ЄС та їх значення. Типові схеми легалізації коштів у країнах ЄС. Порівняння з українською системою фінансового моніторингу.		
7	Тема 7. Організаційні та методологічні аспекти фінансових розслідувань у системі фінансового моніторингу Органи, що здійснюють фінансовий моніторинг у ЄС. Методи збору й аналізу даних у процесі фінансових розслідувань. Взаємодія державних та міжнародних структур. Український досвід співпраці з європейськими інституціями.	2	
8	Тема 8. Використання аналітичних платформ (Orbis, OpenCorporates) у фінансових розслідуваннях Можливості платформи Orbis для виявлення зв'язків між компаніями. Робота з відкритими реєстрами (OpenCorporates, Transparency Register). Приклади використання Orbis у міжнародних розслідуваннях. Перспективи інтеграції аналітичних платформ у практику українських фінансових слідчих.	2	2
9	Тема 9. OSINT-методи як інструмент виявлення фінансових злочинів і податкових схем у ЄС Поняття OSINT та базові інструменти. Використання OSINT для відстеження фінансових потоків. Приклади OSINT-розслідувань у ЄС (ICIJ, OCCRP). Перспективи розвитку OSINT-методів в Україні.	2	2
10	Тема 10. Розслідування фіктивної підприємницької діяльності та судово-слідча практика у країнах ЄС Фіктивна підприємницька діяльність у праві ЄС. Типові схеми фіктивного підприємництва. Формування доказової бази у справах цього типу. Судові прецеденти з практики держав ЄС.	2	
	Усього:	20	10

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені.		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» є формування здатності комплексно аналізувати систему фінансових злочинів та механізмів їх розслідування в країнах ЄС, працювати з міжнародними нормативно-правовими актами, документами ЄС, практикою Європейського суду та Європейського бюро з боротьби з шахрайством (OLAF), вивчати кращі європейські практики у сфері протидії фінансовим правопорушенням, відмиванню коштів та корупції. Студенти мають навчитися порівнювати підходи держав-членів до розслідування фінансових злочинів, виявляти особливості організації взаємодії між органами правопорядку

та фінансового моніторингу, а також робити обґрунтовані висновки щодо можливостей імплементації успішних європейських рішень у національну практику.

У процесі самостійної роботи здобувачі повинні навчитися користуватися міжнародними та національними правовими базами даних, аналізувати нормативні акти, судову практику та наукові джерела з питань фінансових розслідувань, готувати огляди та аналітичні матеріали, що сприятимуть глибокому розумінню механізмів виявлення, документування та попередження фінансових злочинів.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до тренінгових занять (робота з кейсами, симуляціями, практичними завданнями);
- опрацювання тем курсу, що виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими у робочій програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульних контрольних завдань (аналіз кейсів, тестування);
- відвідування консультацій викладачів відповідно до графіку;
- підготовка до підсумкового контролю шляхом опрацювання контрольних питань та підготовки коротких аналітичних звітів.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Перелік питань	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
Змістовий модуль 1. Теоретико-правові основи фінансових розслідувань у ЄС та Україні			
1	Тема 1. Характеристика фінансових правопорушень у ЄС та їх порівняння з українською практикою 1. Проаналізуйте статистику фінансових правопорушень у країнах ЄС за останні 3 роки: які тенденції можна виділити? 2. Які міжнародні організації впливають на стандартизацію підходів до визначення фінансових правопорушень у ЄС?	8	10
2	Тема 2. Фінансово-правові норми та правовідносини у ЄС та Україні: спільні риси й відмінності 1. Як змінювалася система фінансово-правових норм ЄС із моменту прийняття Маастрихтського договору? 2. Які колізії виникають між нормами фінансового права ЄС і національним правом держав-членів?	8	10
3	Тема 3. Класифікація фінансових правопорушень та принципи їх правового регулювання у ЄС 1. Які класифікаційні підходи застосовують Європол і Євроюст у своїй роботі? 2. Як змінилася європейська практика регулювання фінансових правопорушень після запровадження Регламенту про Європейську прокуратуру (EPPO)?	8	10
4	Тема 4. Концептуальні підходи протидії фінансовим злочинам у ЄС 1. Які стратегії ЄС застосовує для запобігання ухиленню від сплати податків та шахрайству з ПДВ? 2. Як концепція risk-based approach використовується у фінансовому моніторингу та розслідуваннях	8	10

5	Тема 5. Процес розслідування фінансових злочинів у ЄС 1. Які особливості міжнародних слідчих груп (Joint Investigation Teams) у фінансових справах? 2. Які технологічні інструменти (data analytics, AI) застосовують європейські слідчі органи?	8	10
Змістовий модуль 2. Практика фінансових розслідувань та європейський досвід			
6	Тема 6. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом 1. Як п'ята AML-директива змінила вимоги до прозорості бенефіціарної власності? 2. Які санкції передбачає законодавство ЄС для суб'єктів, що не виконують вимоги AML?	8	10
7	Тема 7. Організаційні та методологічні аспекти фінансових розслідувань у системі фінансового моніторингу 1. Яку роль відіграє Європейська банківська адміністрація (EBA) у сфері фінансового моніторингу? 2. Які сучасні методики аналізу транзакцій застосовуються для виявлення підозрілих операцій?	8	10
8	Тема 8. Використання аналітичних платформ (Orbis, OpenCorporates) у фінансових розслідуваннях 1. Як аналітичні платформи допомагають виявляти транскордонні схеми ухилення від оподаткування? 2. Які ризики пов'язані з використанням відкритих даних у розслідуваннях?	8	10
9	Тема 9. OSINT-методи як інструмент виявлення фінансових злочинів і податкових схем у ЄС 1. Які OSINT-інструменти дозволяють виявляти офшорні компанії та їх бенефіціарів? 2. Як методи OSINT використовуються у журналістських розслідуваннях для підтвердження фінансових злочинів?	8	10
10	Тема 10. Розслідування фіктивної підприємницької діяльності та судово-слідча практика у країнах ЄС 1. Які відмінності існують у правовому визначенні фіктивного підприємництва у різних державах ЄС? 2. Як використовуються фінансово-аналітичні інструменти для доведення фіктивності операцій?	8	10
Усього:		80	100

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено

14. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання у поєднанні з інтерактивними технологіями. Це дозволяє не лише засвоїти теоретичні

положення щодо фінансових правопорушень та механізмів їх розслідування, а й сформувати професійні навички та soft skills, необхідні для роботи в умовах сучасного фінансового моніторингу та міжнародного співробітництва.

Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються мультимедійні засоби (проектор, інтерактивна дошка, комп'ютери, веб-камери, мікрофони), а також спеціалізоване програмне забезпечення. Під час занять активно застосовуються Microsoft Teams, Zoom – для дистанційного навчання та консультацій, Moodle – для організації навчального процесу, тестування та обміну матеріалами. Для практичної роботи використовуються бази даних і ресурси ЄС та міжнародних організацій – OLAF (Європейське бюро з боротьби з шахрайством), Європейська прокуратура (EPPO), Європол, Євроюст, FATF, Moneyval, а також міжнародні аналітичні платформи (Orbis, OpenCorporates, Transparency Register).

Словесні методи навчання (розповідь, пояснення, дискусія) застосовуються для формування системного розуміння правових засад фінансових розслідувань у ЄС та Україні. Приклади з практики OLAF, Європейської прокуратури та національних органів допомагають показати типові схеми фінансових правопорушень і шляхи їх викриття.

Практичні методи мають ключове значення і включають аналіз реальних кейсів із рішень Суду ЄС, Європейського суду з прав людини, практики OLAF і Європолу, моделювання розслідувань фінансових злочинів, симуляцію роботи спільних слідчих груп (Joint Investigation Teams), розробку аналітичних довідок та карт розслідувань. Значну увагу приділено застосуванню OSINT-методів (відкритої розвідки) для пошуку інформації про компанії, бенефіціарів та фінансові потоки.

Формування soft skills відбувається через роботу в малих групах, проведення ділових ігор, дебатів і мозкових штурмів, де учасники вчаться командній взаємодії, аргументації та прийняттю рішень в умовах обмеженого часу. Квести та ситуаційні вправи допомагають розвивати критичне мислення й вміння швидко знаходити рішення, що наближує навчання до реальних викликів у сфері фінансових розслідувань.

Поєднання традиційних і сучасних методів навчання у межах тренінг-курсу забезпечує здобувачам не лише знання про європейські стандарти боротьби з фінансовими злочинами, а й практичні інструменти для їх застосування, формує аналітичне мислення, навички роботи з великими обсягами даних та ефективною комунікації у міжнародному контексті.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, оцінювання виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» за видами робіт для здобувачів денної форми здобуття освіти

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1. Характеристика фінансових правопорушень у ЄС та їх порівняння з українською практикою	Тема 2. Фінансово-правові норми та правовідносини у ЄС та Україні: спільні риси й відмінності	Тема 3. Класифікація фінансових правопорушень та принципи їх правового регулювання у ЄС	Тема 4. Концептуальні підходи протидії фінансовим злочинам у ЄС	Тема 5. Процес розслідування фінансових злочинів у ЄС	Тема 6. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом	Тема 7. Організаційні та методологічні аспекти фінансових розслідувань у системі фінансового моніторингу	Тема 8. Використання аналітичних платформ у фінансових розслідуваннях	Тема 9. OSINT-методи як інструмент виявлення фінансових злочинів і податкових схем у ЄС	Тема 10. Розслідування фіктивної підприємницької діяльності та судово-слідча практика у країнах ЄС
	Практичне заняття									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Тестування	2	2	2	2		2	2	2	2	
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Усне опитування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Модульний контроль					2					2
Всього за темами	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Диференційований залік	30									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

**Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни
«Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід»
за видами робіт для здобувачів заочної форми здобуття освіти**

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1. Характеристика фінансових правопорушень у ЄС та їх порівняння з українською практикою	Тема 2. Фінансово-правові норми та правовідносини у ЄС та Україні: спільні риси й відмінності	Тема 3. Класифікація фінансових правопорушень та принципи їх правового регулювання у ЄС	Тема 4. Концептуальні підходи протидії фінансовим злочинам у ЄС	Тема 5. Процес розслідування фінансових злочинів у ЄС	Тема 6. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом	Тема 7. Організаційні та методологічні аспекти фінансових розслідувань у системі фінансового моніторингу	Тема 8. Використання аналітичних платформ у фінансових розслідуваннях	Тема 9. OSINT-методи як інструмент виявлення фінансових злочинів і податкових схем у ЄС	Тема 10. Розслідування фіктивної підприємницької діяльності та судово-слідча практика у країнах ЄС
	Практичне заняття									
			1	2	3			4	5	
Виконання практичних завдань			2	2	2			2	2	
Тестування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання завдань самостійної роботи	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Усне опитування				2	2				2	
Модульний контроль					2					2
Всього за темами	5	5	7	9	11	5	5	7	9	7
Диференційований залік	30									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Оцінювання тестуванняденної форм здобуття освіти:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Оцінювання тестування заочної форм здобуття освіти:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань
для денної та заочної форм здобуття освіти:**

Бали	Критерії оцінювання
2	Завдання практичної роботи виконано в повному обсязі, оформлено належним чином, у висновках відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Завдання виконано не повністю або з несуттєвими помилками, висновки оформлені, але лише частково розкривають практичне завдання.
0	Практична робота не виконана або виконана з суттєвими помилками, висновки відсутні чи не мають практичного значення.

**Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами усного опитування
для денної та заочної форм здобуття освіти:**

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

**Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи
для денної форми здобуття освіти:**

Бали для денної форми навчання	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

**Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи
для заочної форми здобуття освіти:**

Бали для заочної форми навчання	Критерії оцінювання
4	Завдання самостійної роботи виконано у повному обсязі, без помилок. Результати демонструють високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1	Завдання самостійної роботи виконано не в повному обсязі або містить несуттєві

	помилки. Рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів навчання оцінюється як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано або виконано з суттєвими помилками. Результати не відповідають поставленим завданням і не свідчать про сформованість необхідних компетентностей.

**Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування)
для денної форми здобуття освіти:**

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування)
для заочної форми здобуття освіти:**

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування**

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсової роботи, практики
90 – 100	A -відмінно	5-відмінно
82-89	B -дуже добро	4-добре
74-81	C -добре	
64-73	D -задовільно	3-задовільно
60-63	E -достатньо	
35-59	FX - незадовільно з можливістю повторного складання	2-незадовільно
0-34	F - незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

- при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (усні відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку диференційованого заліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Бойко В.В. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. 19 с.

2. Бойко В.В. Курс лекцій з дисципліни «Тренінг-курс «Фінансові розслідування: європейський досвід» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. 98 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Барановський О. І. Фінансові розслідування: теорія і практика : монографія. – Київ : КНЕУ, 2019. – 412 с.

2. Вараниця В. І. Фінансове право : навч. посіб. / В. І. Вараниця, О. М. Олійник, В. А. Пригоцький ; за ред. В. А. Пригоцького. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2020. – 605 с.

3. Іванський А. Й. Фінансове право : підручник / А. Й. Іванський. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : Юрінком Інтер, 2022. – 484 с.

4. Касьяненко Л. М. Фінансове право України (загальна частина) : навч. посіб. / Л. М. Касьяненко, Т. О. Мацелик, Н. Б. Новицька [та ін.]. – Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2021. – 234 с.

5. Кагановська Т. Є. Фінансове право / Т. Є. Кагановська, М. П. Кучерявенко (заг. ред.) ; кол. авт. : Д. О. Білінський [та ін.]. – Харків : Право, 2022. – 432 с.

6. Ковалів М. В. Фінансове право України : навч. посіб. / М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський. – Львів : СПОЛОМ, 2022. – 394 с.

7. Проблеми теорії та практики міжнародно-правової відповідальності : навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / уклад. С. С. Андрейченко ; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 108 с. – Режим доступу : <https://hdl.handle.net/11300/23465>

Допоміжна

1. Бойко В. В., Мирошніченко А. І. Фінансові правопорушення в системі виконання державного бюджету: правова природа та законодавчі виклики // Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. – 2025. – Вип. 17. – URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-17-01-07>.

2. Бойко В. В. Проблемні аспекти реалізації принципів ефективності, результативності та цільового використання бюджетних коштів / В. В. Бойко // Організаційно-правові аспекти публічного управління в Україні : матеріали XII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Полтава, 24 квіт. 2025 р.). – Полтава : Нац. ун-т «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка», 2025. – С. 178

3. Бутузов В. М. Судово-економічна експертиза у фінансових розслідуваннях : монографія. Київ : Алерта, 2018. 256 с.
4. Журавель В. А. Протидія відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом : навч. посіб. Харків : Право, 2020. 312 с.
5. Калюжний Р. А., Гончаренко С. В. Фінансовий моніторинг і запобігання легалізації злочинних доходів : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2021. 298 с.
6. Коваленко Т. В. Фінансові злочини та методика їх розслідування : монографія. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 334 с.
7. Levi M. The Organization of Serious Crimes for Gain. Oxford : Oxford University Press, 2017. 288 p.
8. Savona E. U., Riccardi M. From Illegal Markets to Legitimate Businesses: The Portfolio of Organised Crime in Europe. Milano : Transcrime, Università Cattolica del Sacro Cuore, 2015. 295 p.
9. Kokott J. EU Tax Law. – München: C.H. Beck; Oxford: Hart; Baden-Baden: Nomos, 2022. – 400 p.
10. Research Handbook on European Union Taxation Law / ed. by Christiana HJI Panayi, Werner Haslehner, Edoardo Traversa. – Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2020. – 624 p

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7221>
2. Веб-сайт Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua>
3. Веб-сайт Президента України – <https://www.president.gov.ua/>
4. Веб-сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Веб-сайт Міністерства юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>
6. Веб-сайт Міністерства закордонних справ України – <https://mfa.gov.ua/>
7. Веб-сайт Конституційного суду України – <https://minjust.gov.ua/ua>
8. Веб-сайт Верховного Суду – <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
9. Веб-сайт Єдиного державного реєстру судових рішень України – www.reyestr.court.gov.ua/
10. Веб-портал «Судова влада України» – <http://dsa.court.gov.ua/dsa/>
11. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого – <https://nlu.org.ua/>
12. Веб-сайт ООН – <https://www.un.org/>
13. Веб-сайт Управління Верховного комісара ООН з прав людини – https://www.ohchr.org/en/ohchr_homepage
14. Веб-сайт ЄС – <https://www.eeas.europa.eu>
15. Веб-сайт ЄСПЛ – <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
16. Веб-сайт ОБСЄ – <https://www.osce.org/>
17. Веб-сайт НАТО – <https://www.nato.int/>
18. Веб-сайт Ради Європи – <https://www.coe.int/en/web/portal/home>